

29.06.2023

#WadowiceNaSpacer czyli Spacer śladem pomników przyrody w gminie Wadowice

Od dzisiaj zapraszamy do śledzenia na naszym funpage na FB i na naszej stronie internetowej nowego cyklu #WadowiceNaSpacer, w którym będziemy chcieli zachęcić do tematycznych wycieczek na terenie Wadowic i okolicy! Na początek chcielibyśmy zabrać Was na spacer śladem pomników przyrody w gminie Wadowice.

Czy wiecie, że gmina Wadowice ma aż 12 pomników przyrody, a dokładnie 12 drzew będących takimi pomnikami? Niektóre znajdziemy niedaleko centrum miasta! Jak je rozpoznać? Oznaczone są one specjalnymi zielonymi tabliczkami, na których znajdziemy godło Polski oraz napis: „Pomnik Przyrody Prawem Chroniony”.

Ale czym są pomniki przyrody? Na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska znajdziemy na to odpowiedź: Pomniki przyrody to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów. Są to na przykład okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu. Pomniki przyrody powoływane są w drodze uchwały rady gminy.

Jak sprawdzić czy w naszej najbliższej okolicy znajdziemy takie pomniki przyrody? Warto skorzystać z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody dostępnego online.

Spacer szlakiem pomników przyrody to świetny sposób na spędzenie letniego popołudnia i zapoznanie z bogactwem okolicznej przyrody. Pomoże Wam w tym przygotowana przez nas mapa google:

<https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1mUs7QU0wPprP2adcllBejE7sAh0sKlo&usp=sharing>

Pomniki przyrody w gminie Wadowice:

1. **Dąb szypułkowy - Quercus robur**, Park Miejski przy al. Wolności w Wadowicach, zbocze kopca A. Mickiewicza, #   . Jest on potężnym drzewem osiągającym do 35-40 m wysokości. Ponieważ żyje ponad 1000 lat, jest uznawany za symbol siły, długowieczności i mocy. Dawno temu stare dęby czczono jako bóstwa - wierzono, że mają magiczną moc. Jego orzechy zwane żołądziami, stanowią cenny pokarm dla wielu ssaków i ptaków.
2. **Lipa szerokolistna - Tilia platyphyllos L.**, w pasie zieleni ul. Polnej, przy dworku Mikołaj,

0 00000 0000 00 00 . Jest ona najczęściej spotykaną lipą we wsiach i przy kościołach. Ze względu na małą odporność na zanieczyszczenie środowiska rzadko występuje w miastach. Prosty pień lipy osiąga wysokość do 40 m. Lipa jest podstawowym drzewem w pszczelarstwie. Jest gatunkiem długowiecznym, dożywa około 500 lat. Jej lekkie i miękkie drewno wykorzystywane jest do wyrobu m.in. zabawek; z łyka młodych drzewek wyplatano maty, sznury, koszyki i łąpcie.

3. **Dąb szypułkowy - Quercus robur**, w pasie zieleni ul. Polnej, przy dworku Mikołaj w Wadowicach, (wpis: 2012 r.).
4. **Lipa drobnolistna - Tilia cordata**, przy kapliczce z obrazem Matki Boskiej z XIX w. w Jaroszowicach, # 0 0000 00 00 . W starożytnej Grecji lipa była symbolem czystości, niewinności i nadziei. Słowianie czcili to drzewo, uważając je za święte. Wierzyli, że chroni przed piorunami i złymi duchami. W medycynie ludowej stosowano kwiaty, liście i korę lipy. Drzewo osiąga wysokość do 30 m. Lipę drobnolistną łatwo odróżnić od lipy szerokolistnej po barwie włosków w kątach nerwów na spodniej stronie liścia. U lipy drobnolistnej włoski są brązowawe, a u szerokolistnej mają kolor biały.
5. **Lipa drobnolistna - Tilia cordata**, nad drogą przy brzegu Skawy, u podnóża płd. stoku Góry Jaroszowickiej, Jaroszowice (wpis: 1998 r.).
6. **Żywotnik olbrzymi - Thuja plicata** # 0 00000 000000 Park przy Dworze E. Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym, # 0 00000 0000 00 00 . Pochodzące z Ameryki Północnej szybko rosnące, długowieczne drzewo, w naturze dożywające nawet 1000 lat. Dorasta do 30 m wysokości, utrzymuje regularny, szerokostozkowy pokrój. Charakterystyczną cechą gatunku jest ciemno zabarwione ulistnienie w formie łusek oraz lekko przewisające młode pędy. Żywotnik olbrzymi jako gatunek jest w Polsce rzadko spotykany, bardzo popularne są liczne jego odmiany.
7. **Wiąz pospolity # 0 00 0 00000 00 - Ulmus miperk** przy Dworze E. Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym, # 0 00000 0000 00 00 . To drzewo osiągające do 40 m wysokości o gęstej i rozłożystej koronie. Jego pędy mają charakterystyczny, zygzakowaty kształt. By wyrosnąć na dorodne drzewo, wiąz potrzebuje gleb żyznych i wilgotnych, dlatego najlepiej czuje się na grądach i łągach. Jego drewno wykorzystuje się do wyrobu oklein i posadzek. Z powodu holenderskiej choroby wiązów większość drzew w miastach całkowicie wyginęła.
8. **Lipa drobnolistna - Tilia cordata**, przed bramą wjazdową do Dworu E. Zegadłowicza w Gorzeniu Górnym, (wpis: 1972 r.).
9. **Klon jawor # 0 0000 Acer pseudoplatanus**, prywatna posesja ul. Zawale 117, Chocznia, # 0 00000 0000 00 00 . W Polsce jawor naturalnie rośnie głównie w górach i na południu niżu. Razem z bukiem i jodłą stanowi ważny składnik lasów regla dolnego. Na Pomorzu został sztucznie wprowadzony przez człowieka. Liście jesienią pięknie przebarwiają się na żółto lub czerwono. Jawor dostarcza wyjątkowo cennego, prawie białego drewna, wykorzystywanego w meblarstwie i tokarstwie. To z niego zbudowano słynnego konia trojańskiego.
10. **Dąb szypułkowy - Quercus robur**, obok kościoła p.w. św. Wawrzyńca Męczennika w Kleczy Dolnej, (wpis: 1964 r.).
11. **Cis pospolity - Taxus baccata**, działka prywatna nr 513, Stanisław Górny, # 0 00000 0000 00 00 To drzewo, które osiąga do 20 m wysokości i może dożyć nawet 3000 lat! Cis jest drzewem dwupiennym. Jest on gatunkiem trudnym w hodowli. Wymaga bardzo żyznych i wilgotnych gleb. Cis jest wrażliwy na mrozy i suszę. Jego drewno jest ciężkie, zwięzłe ma bardzo dobre właściwości mechaniczne i techniczne. Dlatego od dawna jest cenionym surowcem, z którego kiedyś wykonywano m.in. łuki, kusze. Cis był tak intensywnie wycinany, że prawie znikł z polskich lasów, dlatego już w 1423 r. został objęty ochroną.
12. **Lipa drobnolistna - Tilia cordata**, obok kościoła p.w. św. Aleksego w Ponikwi, # 0 00000 0000 r.).

Opisy na podst.: www.lasy.gov.pl, www.drzewa.com.pl

Fot. Dąb Szypułkowy, kopiec A. Mickiewicza w Parku Miejskim przy al. Wolności w Wadowicach,

Archiwum UM Wadowice

#Wadowice #PomnikPrzyrody #drzewa #GminaWadowice #NaSpacer